

Når der er forskel i udbetalingerne især for så vidt angår sikringsydelserne fra det sociale system til gifte og samboende i forhold til enlige, skal forskellen findes i fordelene ved at flere voksne bor sammen i en fælles husførelse.

De økonomiske forhold i en husstand er således anderledes, når der kun er én voksen, end når der er flere og dermed flere indtægter. Er der flere voksne bliver de faste omkostninger mindre pr. person.

Der kan således være grund til at støtte reelt enlige forsørgere med lav indkomst, fx med boligstøtte og friplads i dagpasning.

Den økonomiske fordel ved to voksne i en husstand – uanset om de er gift eller samboende – er der i stor udstrækning taget højde for i den sociale lovgivning, fx i lov om børnetilskud benyttes begrebet reelt enlig. Er der tale om samboende i et ægteskabslignende forhold kan der ikke udbetales ordinært eller ekstra børnetilskud. Ved udmåling af økonomisk friplads i dagpasning tages der hensyn til ægtefællens eller samleverens indtægter. Det samme forhold gør sig gældende i pensionsloven ved indtægtsreguleringen af pensionstillæg og personlige tillæg.

I de tilfælde, hvor der er en lavere takst for ægtefæller, gælder den samme takst for samboende. Der er således ikke en fordel ved en proformaskilsmisse, hvor parterne bliver boende sammen.

Skulle det sociale system i højere grad bygge på forholdene alene ved det enkelte individ – således at der ikke tages hensyn til gevinsten, der er ved fælles husførelse, samt indtægter hos en ægtefælle eller samlever – ville det medføre merudgifter på flere milliarder kroner.

Jeg er dog opmærksom på, at indtægtsreguleringen af ydelser på grundlag af ægtefælles eller samlevers indtægter undertiden kan være for snærende. Jeg har derfor den 10. november 2000 fremsat et lovforslag om en lempeligere indtægtsregulering ved beregning af pensionstillæg til pensionister, der er gift eller samlevende med en person, som ikke modtager social pension. Forslaget forventes at medføre merudgifter til pension på 367 mill. kr. 2001 og 490 mill. kr. i 2002 og årene frem.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. S 537.

Spm. nr. S 537

Til socialministeren (17/11 2000) af:

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

»Finder ministeren det rimeligt, at det sociale system kan være en medvirkende årsag til, at samboende par med lave indkomster undgår ægteskab, fordi de medfølgende økonomiske omkostninger bliver for store, og at ægteskab dermed bliver forbeholdt de velstillede?«

Begrundelse

Ved beregningen af de sociale ydelser indgår indtægten fra modtagerens ægtefælle. I tilfælde af papirløst samliv får samleverens indtægt ikke den samme indflydelse på beregningen af ydelsernes størrelse. Denne forskelsbehandling kan være et økonomisk incitament for et samboende par til at afholde sig fra at indgå ægteskab. Der henvises i øvrigt til Jyllands-Posten fra den 25. oktober 2000.

Svar (28/11 2000)

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det fremgår af begrundelsen, at spørgsmålet er stillet på baggrund af, at der ved beregningen af sociale ydelser indgår indtægter fra modtagerens ægtefælle. I tilfælde af papirløst samliv får samleverens indtægter ikke den samme indflydelse på beregningen af ydelsernes størrelse. Der henvises i øvrigt i begrundelsen til en artikel i Jyllands-Posten fra den 25. oktober 2000. Det fremgår af artiklen, at den ydelse, der er tale om, er kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik.

Efter lov om aktiv socialpolitik har enhver mand eller kvinde i forhold til det offentlige ansvar for at forsørge sig selv, sin ægtefælle og sine børn under 18 år.

Det betyder, at en kommune ikke kan yde hjælp til en person, som kan forsørge sig selv, eller som har mulighed for at blive forsørgt af andre. Det medfører, at der ved beregningen af hjælp til ægtefæller skal tages hensyn til begge ægtefællers økonomiske forhold.

Personer, som lever sammen uden at være gift, har ikke ansvar for at forsørge hinanden.

Ansvaret for at forsørge sin ægtefælle ophører ved separation eller skilsmisse.